



ע"פ 1126/19 - פלוני נגד מדינת ישראל, פלונית

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליימ

ע"פ 1126/19

לפני:
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט ג' קרא
כבוד השופט ד' מינץ

המערער: פלוני

נגד

המשיבות:
1. מדינת ישראל
2. פלונית

ערעור על הכרעת דינו מיום 7.3.2018 וגזר דינו מיום 7.1.2019 של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתפ"ח 8921-06-16 שניתנו על ידי כב' הנשיאה בפועל רות לורך וכב' השופטים צבי דותן ודבורה עטר

תאריך הישיבה: ד' בכסלו התשפ"ב (8.11.2021)

בשם המערער: עו"ד אלון אייזנברג
בשם המשיבה 1: עו"ד עדי שגב

פסק דין
השופט ג' קרא:

ערעור על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' הנשיאה בפועל לורך, וכב' השופטים צ' דותן וע' ויינברג) בתפ"ח 8921-06-16 מיום 7.3.2018 ומיום 7.1.2019.

רקע



1. כנגד המערער הוגש כתב אישום אשר ייחס לו שורת עבירות מעשה מגונה ואינוס בבתו שטרם מלאו לה ארבע עשרה שנים, וכן עבירת תקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות ותקיפת קטין הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיפים 351(ג)(1) בשילוב 348(א) בנסיבות 345(א)(3); 351(א) בשילוב 345(א)(3); 379 בשילוב 382(ב)(1); ו-368(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בהתאמה.

2. על פי עובדות כתב האישום, המערער היה בעלה של מ.י. (להלן: המתלוננת), ולהם שישה ילדים, בהם הקטינה, ילידת שנת 2003 (להלן: הקטינה).

שמונת האישומים הראשונים מתארים כיצד, במספר רב של פעמים לאורך השנים 2014-2016, ביצע המערער עבירות אינוס ומעשים מגונים בקטינה. כך, בהזדמנויות רבות קרא לה המערער לחדרו, נעל את הדלת, ליקק את איבר מינה או בעל אותה בכך שהחדיר את אצבעו לאיבר מינה. באחד המקרים, דחף את ראשה של הקטינה לכיוון פלג גופו התחתון בעודו מחזיק בשערות ראשה ומכוון את פיה לכיוון איבר מינו. תוך כדי הדברים פישק הנאשם וסגר את רגליו, בזמן שהקטינה ליקקה את איבר מינו, עד שהגיע לפורקן. במקרה אחר, התנגדה הקטינה למעשיו של המערער, והוא מחה על שהיא אינה נענית לבקשתו. לאחר מכן התחנן המערער בפני הקטינה כי תאפשר לו לגעת בה, אך הקטינה עמדה בסירובה ואמרה לו: "לך תאהב את אשתך".

באישומים התשיעי והעשירי, מיוחסות למערער עבירות אלימות כלפי המתלוננת ואחד מבניו. באישום התשיעי, משך המערער בכיסוי ראשה ובשערותיה של המתלוננת, עד שחבט את ראשה ברצפה. באישום העשירי, צעק המערער על אחד מילדיו, קילל אותו, צבט באוזנו וגרם לו לקרע ודימום.

פסק דינו של בית משפט קמא

3. ביום 7.3.2018 הורשע המערער בכל המעשים המיוחסים לו. לפיכך הורשע בריבוי עבירות אינוס ומעשה מגונה בקטינה בת משפחה שטרם מלאו לה 14 שנים, בעבירת תקיפת בת זוג בנסיבות מחמירות ובעבירת תקיפת קטין הגורמת חבלה של ממש.

4. בפסק הדין, מצא בית המשפט כי הקטינה אמינה ומהימנה, שהעידה בפשטות, נאיביות ובפירוט רב, תוך שסיפקה תמונה מלאה אודות מהלך האירועים, באופן קולח ואותנטי, התואם את גילה ועולם המושגים שלה.

5. לעומת זאת, מצא בית המשפט את המערער כעד מניפולטיבי שהעלה גרסאות מופרכות, ולא נתן בו כל אמון. עוד מצא בית המשפט כי מדובר באדם הסובל מעיוותי חשיבה, אשר ממזער את מעשיו והעלה גרסה מניפולטיבית ומגמתית, תוך שניסה להשחיר את פני הקטינה ביחסו לה התנהלות בלתי צנועה לכאורה.

המערער, הלכה למעשה, הודה בבית משפט קמא כי במספר הזדמנויות ליקק את צווארה, בטנה וירכיה של הקטינה ואף נגע ושפשף את איבר מינה, וכי מדובר במעשים בעלי צביון מיני. בית המשפט דחה מכל וכל את טענת המערער כי מעשיו נעשו שלא למטרת סיפוקו המיני, תוך שכינה אותה "גרסה מופרכת, נטולת אחיזה במציאות, שאינה



עולה בקנה אחד עם ניסיון החיים".

6. בית משפט קמא דחה את טענת המערער כי מעשיו כפי שהעידה עליהם הקטינה אינם ממלאים אחר יסוד החדירה, הדרוש לצורך הרשעה בעבירת אינוס. בית המשפט לא מצא בטענה זו ממש, ומשקבע כממצא שבעובדה, כי המערער החדיר את אצבעו מעבר לשפתי איבר מינה ולתוך איבר המין של הקטינה, וזאת נוכח עדותה העקבית. משכך, מצא בית המשפט כי התקיים רכיב החדירה במידה הדרושה לביסוס הרשעה בעבירות האינוס המיוחסות למערער. בית המשפט הפנה, בין היתר, לפסק הדין בפרשת ע"פ 2375/15 מדינת ישראל נ' נס (22.2.2018) (להלן: עניין נס), בו הודגש כי על מנת להוכיח את יסוד החדירה, ממילא אין צורך להוכיח חדירה מלאה של איבר או חפץ לאיבר מינה של המתלוננת, ויש ליתן פרשנות מרחיבה, כך שגם "התחלת" חדירה כמוה כחדירה.

בהקשר זה, דחה בית המשפט טענת הגנה מן הצדק שהעלה המערער, תוך שקבע כי הטענה כי ככלל נוהגת המשיבה לייחס לנאשמים בגין החדרת אצבעות לדגדגן עבירת מעשה מגונה ולא אינוס, לא הוכחה כדבעי. כן נדחתה טענה כי נפלו פגמים בראיון עד שנערך לקטינה, במהלך ניהול המשפט.

7. אשר לתקיפת המתלוננת, מצא בית המשפט כי אין כל מחלוקת שבין המערער למתלוננת התגלע ויכוח בגדרו נקט המערער ב"מגע" כלפי המתלוננת, והיא נפלה ארצה. בית המשפט העדיף את גרסת המתלוננת על פני גרסת המערער לעניין זה, ושוכנע כי המערער הוא שנקט תחילה באלימות כלפי המתלוננת. אשר לאירוע תקיפת הקטין, מצא בית המשפט כי המערער אכן צבט בחוזקה באוזנו של בנו וגרם לו לדימום.

8. ביום 7.1.2019 גזר בית המשפט את דינו של המערער ל-14.5 שנות מאסר בפועל, מאסרים מותנים וכן פיצוי לקטינה בסך 200 אלף שקלים.

9. המערער לא השלים עם פסק דין זה. מכאן הערעור שלפנינו.

הערעור

10. לשיטת המערער, לא היה מקום להרשיעו בעבירת האינוס, וזאת ממספר טעמים.

11. ראשית, נטען כי יש מקום להתערב בממצאי העובדה של בית משפט קמא, ולקבוע במפורש כי לא התקיימה חדירה לנרתיקה של הקטינה, אלא לכל היותר מגע בדגדגנה, ומשכך לא בוצעה עבירת אינוס. כחיזוק לעמדתו, מפנה בא כוח המערער לדברי חוקרת הילדים, שכוונת הקטינה במהלך חקירתה היא לנגיעות אצבעו של המערער בדגדגן.

12. שנית, נטען כי אין די בחדירה אל מעבר לשפתי "החיצונית" של איבר המין כדי לבסס את עבירת האינוס, ויש צורך בהוכחת ראשית חדירה לנרתיק. לעניין זה, הפנה המערער לפרשת ע"פ 3579/04 אפגאן נ' מדינת ישראל (27.12.2014) (להלן: עניין אפגאן). על פי הטענה, פסק הדין בעניין נס, עליו הסתמך בית המשפט על מנת להצביע על כי מעשי המערער מקימים את עבירת האינוס, ניתן שבועיים בלבד לפני הכרעת הדין, ולא היה מקום



להידרש אליו בגדר הכרעת הדין.

בהקשר זה, הדגיש המערער כי בית המשפט המליץ למשיבה בשלב מתקדם של ניהול המשפט לחזור בה מהאישום בעבירת האינוס, ולאחר שהמשיבה דחתה את ההמלצה, חיכה פרק זמן של כמה חודשים עד שנתן את הכרעת הדין.

13. שלישית, טען המערער כי לא היה מקום לדחות את טענת ההגנה מן הצדק. המערער שב וטוען כי העמדתו לדין בגין עבירת אינוס מהווה אכיפה בררנית שכן במקרים אחרים אשר אופיינו בנסיבות דומות ייחסה המשיבה לנאשמים עבירת מעשה מגונה בלבד. כן נטען כי נפלו פגמים בהתנהלות המשיבה במסגרת ראיון עד שנערך לקטינה במהלך המשפט, בו בוצעה "התאמת עדות קיצונית".

14. לחילופין, מבקש המערער כי בית המשפט יתערב בגזר דינו, וימתיק את עונשו. נטען כי בית משפט קמא לא ייחס די חשיבות לנסיבות חייו האישיות; בטענתו כי הוא עצמו היה קורבן לתקיפה מינית בילדותו; ובחרטה שהביע על המעשים. כן נטען כי אין בכוחו של המערער לעמוד בנטל הכלכלי של הפיצויים שהושתו עליו.

15. המשיבה סומכת ידיה על פסק דינו של בית משפט קמא. נטען כי די בחדירה אל מעבר לשפתי איבר המין על מנת לקיים את יסוד ה"בעילה" הדרוש לצורך הטלת אחריות בעבירת האינוס, וכי ממילא אין עילה להתערב בממצאי העובדה של בית משפט קמא; כי הפסיקה עמדה זה מכבר על כך שדי בחדירה כלשהי לאיבר המין על מנת לבסס את היסוד העובדתי הדרוש לשם הרשעה בעבירת האינוס; כי הצעת בית המשפט למשיבה אין בה התחייבות לזיכוי מעבירת האינוס במידה וההמלצה תדחה; כי טענות ההגנה מן הצדק אינן מבוססות; וכי העונש שנגזר על המערער ראוי.

16. בדיון בפנינו, שנערך ביום 8.11.2018, חזרו הצדדים על טענותיהם.

דיון והכרעה

17. לאחר עיון בערעור על נספחיו ושמיעת טענות הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי דינולהידחות.

הערעור על הכרעת הדין

18. בית משפט קמא נתן אמון רב בעדות הקטינה, בעוד המערער התגלה כעד מניפולטיבי, אשר הציג גרסאות מופרכות. בין היתר קבע בית משפט קמא במפורש, מספר פעמים, כי המערער החדיר את אצבעותיו לתוך איבר מינה של הקטינה. כך בין היתר נמצא כי הקטינה - שלעדותיה יוחס משקל רב - העידה, תוך תיאור תחושתה הסובייקטיבית, כי המערער "הכניס את אצבעותיו מתחת לבגדיה ולתוראיבר מינה", באומרה:

"התכוונתי לתוראיבר המין. אני הרגשתי [...] הוא הכניס לי את זה לתוראיבר שלי, וכשהוא נגע בי, אני חוויתי את זה



ואני הרגשתי שהוא הכניס את זה לתוך איבר המין" (פס' 85 להכרעת הדין, ההדגשות הוספו. ג'.ק.).

בהמשך, הוסיף בית המשפט כי "הקטינה תיארה את תחושותיה בעקבות הכנסת האצבעות עמוק, לחלק העליון של איבר מינה", וקבע:

"נוכח גדר המחלוקת, ומשהוכח מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם החדיר את אצבעותיו אל מעבר לשפתי איבר מינה ולתוך איבר המין, התקיים רכיב החדירה, במידה הדרושה לביסוס הרשעה בעבירות האינוס המיוחסות לו" (פס' 88 להכרעת הדין).

19. הלכה מושרשת היא כי ככלל, ערכאת הערעור תמנע מלהתערב בממצאי עובדה ומהימנות אשר נקבעו על ידי הערכאה הדיונית. בפסיקה אף הובעה העמדה כי ההלכה האמורה רלוונטית ביתר שאת בכל הנוגע להרשעות בביצוע עבירות מין, אשר מבוססות לעיתים קרובות בעיקרן על עדויות הנפגע והפוגע (ראו, למשל: ע"פ 1935/20 פלוני נ' מדינת ישראל(31.3.2021), פס' 18 לפסק דינה של השופטת י' וילנר, והפסיקה הנזכרת שם).

המערער העלה שורת טענות כנגד ממצאי עובדה ומהימנות אלה, תוך שהפנה לחלקים שונים מהודעות ועדויות הקטינה. לא מצאתי כי בכוחם של טיעונים אלה כדי להצדיק התערבותה של ערכאת הערעור בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו בערכאה הדיונית, בפרט בתיק שעניינו עבירות מין, ומקל וחומר כאשר ממצאי המהימנות שנקבעו בבית משפט קמא הם כה חד משמעיים. בהקשר זה, יובהר כי אין בכך שבית משפט קמא הציע לצדדים הצעות כלשהן, כדי לייצר אינטרס הסתמכות לגיטימי כלשהו אצל המערער, על שלא יורשע בעבירת האינוס.

הלכה למעשה, בכך היה די כדי לדחות את ראשו זה של הערעור.

20. עם זאת, בגדר למעלה מן הצורך, מצאתי להבהיר כי טענת המערער כאילו חדירה מעבר לשפתי החיצוניות של איבר המין מבלי שבוצעה חדירה לנרתיקאינה עולה כדי אינוס, או למצער לא עלתה כדי אינוס עובר למתן פסק הדין בעניין נס, אין בה ממש.

בדין עמדה המשיבה על כי פסיקת בית משפט זה מדגישה חזור והדגש מזה עשרות שנים, כי די בראשית חדירה לאיבר המין של הקורבן, כדי לבסס את היסוד העובדתי הדרוש לשם הרשעה בעבירת האינוס, וכי אין דרישה לחדירה לנרתיק. כך, בפרשת ע"פ 31/60 אל ג'אזלי נ' היועץ המשפטי לממשלה(3.4.1960), נקבע:

"תצא הקטיגוריה ידי חובתה, אם הוכיחה התחלה של חדירה לאבר המין של הקורבן. בא-כוח המערער ניסה לשכנע אותנו כי גם העובדה הזאת לא הוכחה במידה העולה על כל ספק סביר. אולם סבורים אנו, כי על יסוד ההודעה של הנאשם במשטרה והעדויות שמסרה הילדה לפני החוקרת [...] היה רשאי בית המשפט המחוזי להגיע אל המסקנה, שהמערער הכניס את אבר מינו בין השפתיים של אבר מינה של הילדה, הגם שלא גרם לקרע בתוליה".

בית משפט זה חזר לאורך השנים על הקביעה כי עצם העובדה שהוחדר איבר או חפץ אל מעבר לשפתי איבר



המין החיצוניות, די בה כדי לבסס הרשעה בעבירת האינוס. כך, בפרשת ע"פ 8479/13 אבו לשין נ' מדינת ישראל(3.8.2015):

"עצם העובדה כי הוחדר איבר מאיברי הגוף[...] אל מעבר לשפתי איבר המין החיצוניות של המתלוננת, די בכך כדי לשמש בסיס להרשעתו של המערער בעבירת האינוס, ואין צורך להוכיח את עומק החדירה" (פס' 64 לפסק דינו של השופט א' שהם).

בע"פ 6813/16 נחמני נ' מדינת ישראל(17.9.2018) (להלן: עניין נחמני) נדחתה טענה דומה לזו שמעלה המערער, לפיה על מנת להקים את עבירת האינוס, יש צורך בחדירה אל הנרתיק:

"המחוקק לא התייחס להחדרה לנרתיקה של האישה אלא לאיבר המין, כלומר, איבר המין על כל חלקיו. אני סבור שלשון החוק בעניין זה ברורה. לאמור, גם חדירה לחלקיו החיצוניים של איבר המין, כגון מעבר לשפתיים החיצוניות, עשויה להוות חדירה המקימה את עבירת האינוס" (פס' 9 לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) נ' הנדל).

21. כתימוכין לטענתו, מפנה המערער לפסק הדין בעניין אפגאן, בו נקבע כי "לא כל מישוש, ליטוף או נגיעות באיבר המין של האישה והאזור הסמוך לו מהווים 'חדירה' כמשמעותו בעבירת האינוס [...] שכן 'חדירה', משמעה חדירה לתוך הנרתיק או תחילת חדירה לתוכו".

ואולם, בית משפט זה התייחס במפורש לעניין אפגאן, בעומדו על כי אין צורך בהוכחת חדירה לתוך הנרתיק כדי שיתקיים יסוד הבעילה בעבירת האינוס, שכן:

"ישנה אולי אי בהירות מסוימת, שכן בע"פ 3599/04 אפגאן נ' מדינת ישראל פ"ד נט(4) 119, 130 עולה מדברי השופט ג'ובראן, כי 'מישוש איבר המין של האישה והאזור הסמוך לו, ליטופו או נגיעות בו מהווים, 'מעשה מגונה' אם אלו נעשו לשם, גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים', וראו שם בעמ' 129, כי 'חדירה' משמעה חדירה לתוך הנרתיק או תחילת חדירה לתוכו'. כשלעצמי נוטה אני לומר כי קשה מאוד לקבוע עובדתית לא אחת מה ההבדל - המועט בעליל - שבין נגיעה באיבר המין לבין ראשית חדירה, וסבורני כי ככל שהנגיעה היא בפתח איבר המין תוכל להיחשב חדירה." (ע"פ 1484/10 אבו חאמד נ' מדינת ישראל(22.10.2012), פס' ד' לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין (להלן: עניין אבו חאמד)).

אף עניין נחמני נדרש לעניין אפגאן במפורש, בטרם קבע כאמור כי המחוקק לא התייחס להחדרה לנרתיקה של האישה דווקא, אלא לאיבר המין על כל חלקיו, ולשון החוק בעניין זה ברורה (עניין נחמני, פס' 9 לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) נ' הנדל).

22. המערער מעלה טיעונים מטיעונים שונים, מדוע הקביעות בפסיקה הנזכרת מעלה, אינן עולות כדי הלכה, או אינן רלוונטיות לעניינו של המערער. לא מצאתי בטענות אלה ממש. הפסיקה, כאמור, עומדת מזה שנים על כי חדירה מעבר לשפתיים החיצוניות של איבר המין באה בגדר עבירת האינוס, ואין בטיעוניו של המערער כדי לשנות מעובדה זו.



בהקשר זה, מצאתי להדגיש, כי בניגוד לטענת המערער, עניין נסאינו בגדר הלכה חדשה. בעניין נסעמדתי בהרחבה על כי הפסיקה אינה דורשת חדירה מלאה לאיבר המין של קורבן העבירה, והפניתי לדברים שנכתבו בעניין אבו חאמד, לפיהם "די בקיומו של 'מגע' עם איבר המין של האשה, התחלת חדירה, ואין הכרח בחדירה של ממש לתוך איבר המין [...]" (ראו: עניין אבו חאמד, פס' ד' לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין; ראו גם בעניין נס, פס' 40 והפסיקה הנזכרת שם). אין בפסק הדין בעניין נסכדי לשנות את המצב המשפטי אשר שרר גם קודם לכן, ולפיו אין צורך בהוכחת חדירה לנרתיק דווקא על מנת שמעשיו של המערער יבואו בגדרי עבירת האינוס.

23. הלכה למעשה, מבקש המערער כי בית המשפט יערוך בירור אנטומי, באשר לחלקו המדויק של איבר המין בו נגע המערער עת בעל את הקטינה. לבירור כזה אין מקום ואף אין נפקות משפטית.

כפי שתואר לעיל, הקטינה תיארה במפורש ובפירוט תוך תיאור תחושתה הסובייקטיבית כי המערער בעל אותה, והכניס את אצבעו לתוך איבר מינה (כמפורט בפס' 18 לעיל). משנמצא כי העדות אמינה, ונקבע כממצא שבעובדה כי המערער הכניס את אצבעו לתוך איבר מינה של הקטינה, אין כל מקום לערוך בירור דקדקני מעבר לכך, באשר לשאלה האם החדירה הייתה מעבר לשפתיים החיצוניות או הפנימיות; האם היא כללה כניסה לנרתיק; וכן הלאה. מובן כי אין למנוע מנאשם לערוך בפני בית המשפט את כלל הבירורים העובדתיים הדרושים על מנת לנהל את הגנתו. ואולם, אין כל נפקות לשאלות האנטומיות שניסה המערער להעלות, ודי בקביעה כי המערער חדר עם אצבעו מעבר לשפתיים החיצוניות של איבר המין, כדי להרשיעו בעבירת האינוס.

לדברים משנה תוקף בתיקים כבענייננו, כאשר נפגעת העבירה הייתה קטינה בעת התרחשות המעשים (ראו והשוו: מ"ח 4132/06 פלוני נ' מדינת ישראל (25.9.2006), פס' 10 להחלטת השופט א' לוי). זאת בפרט נוכח העובדה שגדלה וחונכה בחברה חרדית, וכי מעדויותיה עולה כי עולם המונחים האנטומיים שלה נאיבי ותמים (כינתה את איבר מינה "ישבן מקדימה" ואת הדגדגן "לבלב"), ושהיא הייתה מבולבלת מאוד כתוצאה ממעשי המערער (ובלשונה: "לא היה ברור לי כלום. לא הבנתי. אנחנו דתיים. בלי שום קשר, אבא, בת, לא ברור לי", פס' 30א) להכרעת הדין). קשה מלכתחילה להניח כי נפגעת עבירה כזו תוכל לתאר באופן מדויק אנטומית את המעשים שבוצעו בה, ובהחלט ניתן להסתפק בתיאורים הנהירים, המפורטים והאותנטיים כפי שנמסרו.

24. מן המקובץ עולה, אפוא, כי בית משפט קמא קבע במפורש כי המערער חדר לאיבר מינה של הקטינה, ובכך ביצע בה עבירת אינוס. לא מצאתי כי עלה בכוחו של המערער להציג הצדקה להתערבות בממצא זה.

25. גם בטענות ההגנה מן הצדק לעניין קיומה של אכיפה בררנית בעניינו של המערער, לא מצאתי ממש. המערער מפנה לשלושה מקרים, בהם לכאורה בוצעו מעשים דומים, אך המשיבה העמידה את מבצעייהם לדין בגין עבירת מעשה מגונה בלבד. בית משפט קמא דן בטענה זו לגופה, ודחה אותה, תוך שעמד על כי אין בשלושת הליכים אלה כדי להצביע על קיומה של אכיפה בררנית כנגד המשיב. אני שותף לעמדה זו של בית משפט קמא. התנאי הבסיסי לאכיפה בררנית הוא הוכחת הפליה ממש, תוך סטייה ממדיניות התביעה (ראו והשוו: ע"פ 3507/19 בורקאן נ' מדינת ישראל (3.12.2020)). טענת המשיבה כי אין בשלושת כתבי האישום – מהם שניים שהוגשו לפני כ-15 שנים – כדי ללמד על מדיניות אכיפה ממנה סוטה כתב האישום כנגד המשיב, מקובלת עליי. אין, אפוא, בכוחם של המקרים אליהם הפנה המערער כדי להרים את הנטל הדרוש לשם ביסוס טענת אכיפה בררנית, ומשכך אין מקום להתערב בקביעתו של בית משפט קמא.



26. אשר לטענה בדבר פגמים בהתנהלות המשיבה סביב ראיון עד שנערך לקטינה על ידי פרקליטה במהלך המשפט, הרי שהיא נטענה בערעור בלקוניות בלבד. הטענה נדונה לגופה ונדחתה בבית משפט קמא. לא מצאתי כי הוצגה כל עילה להתערב בכך.

הערעור על גזר הדין

27. ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב במידת העונש שהושת על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים של סטייה קיצונית ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים או כאשר נפלה בגזר הדין טעות מהותית (ראו, למשל: ע"פ 6734/16 פלוני נ' מדינת ישראל (25.10.2017)). עניינו של המערער אינו נופל בגדר חריגים אלה. עונשו של המערער אינו סוטה ממדיניות הענישה הנהוגה או הראויה (ראו והשוו, למשל: ע"פ 3853/17 פלוני נ' מדינת ישראל (5.9.2021); ע"פ 1935/20 פלוני נ' מדינת ישראל (31.3.2021)).

28. המערער טוען כי בית משפט קמא לא ייחס די משקל לנסיבות אישיות שונות, לכך שהוא עצמו היה נתון להתעללות מיניות בילדותו, וכן לחרטה שהביע. ואולם, אין בטיעונים אלה די כדי להצדיק התערבות חריגה בעונשו של המערער.

בניגוד לטענת המערער, בית משפט קמא נדרש בגזר הדין לתסקירים בעניינו בהרחבה, וכן העיר כי טענותיו באשר להיותו קורבן לפגיעה מינית מצדו של אביו, אשר הועלו בשלב מאוחר בהליך, אינן מטות את הכף לעבר הקלה רבה בעונשו. יוער, בהקשר זה, כי בית משפט קמא מצא כי המערער אינו מכיר באחריותו למעשים ונעדר אמפתיה כלפי הקטינה. בנסיבות אלה, אין בטענות המערער כדי להצדיק הקלה כלשהי בעונשו.

29. אשר לטענה כי אין בכוחו של המערער לעמוד בפיצויים שהושתו עליו, הרי שכידוע אין בהיעדר יכולת כלכלית כדי להצדיק התערבות בשיעור הפיצוי שנקבע על ידי הערכאה הדיונית (ראו, למשל: ע"פ 6882/13 פלוני נ' מדינת ישראל (11.11.2015), פס' 22 לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) ס' ג'ובראן).

לפני סיום

30. בשולי פסק הדין, אך לא בשולי חשיבותו, מצאתי להוסיף על אמירות בית משפט קמא בעניין, ולשוב ולהדגיש את המובן מאליו: ניסיונותיהם של נאשמים בעבירות מין קשות וחמורות "להשחיר" את דמותן של נפגעות עבירה באמצעות טענות בנוגע ל"צניעותן" הם לא רק פסולים, אלא שהם ממילא נעדרים כל חשיבות מבחינה משפטית. גם בעניינו, ניסיונו של המערער להציג את בתו, אותה אנס ובה ביצע מעשים מגונים לאורך שנים כשהיא בת פחות מ-14 שנים, כבלתי צנועה, אינו רק מעורר קבס - הוא גם חסר נפקות משפטית. משנקבע כי המעשים המיוחסים למערער אכן בוצעו, אין כל מקום ליתן משקל ל"מיהות המתלונן" או להתחשב בדפוסי התנהגותו, "צנועה" או "לא צנועה" (ראו והשוו, למשל: ע"פ 7211/13 פלוני נ' מדינת ישראל (13.12.2015), פס' 89 לפסק דינו של השופט (כתוארו אז) ח' מלצר). הדברים יפים במיוחד משטענות היעדר הצניעות היו כה מופרכות על פניהן.



דומני, כי הגיעה השעה שטענות מסוג זה יחדלו מלהיות מוצגות. ואולם, משהוצגו טענות כאלה, ומשנדחו בבית משפט קמא מכל וכל, מצאתי לפנות לקטינה, ולציין אף ישירות בפניה: אין ברך כל אשמה. מן התיק עולה כי את צעירה חזקה, אשר עתידה כולו לפניה. עמידתך בקשיים הכרוכים בהליך מעוררת כבוד והערכה. כפי שכתב חברי, השופט י' עמית, בעניין אחר:

"אין כל סיבה כי תיקחי על עצמך אפילו קמצוץ, אפילו גרם של אשמה או של בושה. את "אשמה" באותה מידה כמו שאשם מי שנשדד על ידי שודד או מי שארנקו נגנב על ידי כייס. אין כל סיבה שתעמיסי על גבר נטל של אשמה או בושה או מבוכה [...] אנו מקווים כי תוכלי לראות בפסק דין זה את פרק הסיום של הסיפור אליו נקלעת רק מהסיבה שהיית שם, וכמי שכבר גילתה כוחות נפש, אנו מאחלים ומאמינים כי יעלה בידך להסתכל קדימה ולהמשיך הלאה" (ע"פ 5518/17 פלוני נ' מדינת ישראל (17.6.2018)).

31. סוף דבר, דין הערעור להידחות על שני חלקיו.

ש ו פ ט

השופט ע' פוגלמן:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ד' מינץ:

אני מסכים.

ש ו פ ט



לפיכך הוחלט כאמור בפסק הדין של השופט ג' קרא.

ניתן היום, י"ט בכסלו התשפ"ב (23.11.2021).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט
